

RWS ONGECLASSIFICEERD

Evaluatie vergisting van mest

Mbt de onderwerpen milieu en planologie en uitvoering, handhaving en naleving

Datum	24 februari 2015
Status	definitief

Colofon

Uitgegeven door	RWS Leefomgeving
Informatie	Annelies Uijtdewilligen – Kooiman
Telefoon	06-46893463

Uitgevoerd door	Kenniscentrum InfoMil
Opmaak	RWS
Datum	24 februari 2015
Status	Definitief
Versienummer	1

Inhoud

Inleiding—8

1 Methode—9

2 Milieu en Planologie—10

- 2.1 Welke voorschriften en beperkingen gelden voor biovergisters ingevolge regelgeving en vergunningen ter beperking van gezondheids- en milieurisico's?—10
 - 2.1.1 Omgevingsvergunning en algemene regels—10
 - 2.1.2 RO—13
 - 2.1.3 Meststoffenwet—13
- 2.2 Welke problemen doen zich voor rondom vergunningverlening, inclusief maatschappelijke acceptatie?—14
 - 2.2.1 Vergunningverlening—14
 - 2.2.2 Maatschappelijke acceptatie—14
 - 2.2.3 Klachten—15
- 2.3 Welke problemen doen zich voor rondom ruimtelijke inpassing, inclusief maatschappelijke acceptatie?—16
 - 2.3.1 Locatiekeuze—16
 - 2.3.2 Regelgeving—16
 - 2.3.3 Maatschappelijke acceptatie—16
- 2.4 Hoe kunnen problemen bij ruimtelijke inpassing en vergunningverlening beperkt worden?—17
- 2.5 Zijn er aanpassingen in omgevingsregelgeving, vergunningvoorschriften, andere regelgeving, handreikingen e.d. gewenst, gezien de bovengenoemde problemen? Zo ja, welke?—18
- 2.6 Is het nodig in de milieuregelgeving een verplichting in te voeren om te registreren zodra er rest- en afvalstoffen worden gemengd? Is het nodig om daar een verplichting tot het bijhouden van een massabalans aan te koppelen?—19
 - 2.6.1 Analyse—19
 - 2.6.2 Conclusie—20

3 Uitvoering, handhaving en naleving—21

- 3.1 Welke diensten hebben een rol bij handhaving—21
- 3.2 In hoeverre zijn er gezamenlijke handhavingsacties of is er signaaltoezicht met bv NVWA.—23
- 3.3 Is er overlap tussen regels die gemeenten en NVWA handhaven?—23
- 3.4 Is er duidelijkheid bij gemeenten over welke regels door gemeenten en welke door NVWA worden uitgevoerd? Op welke punten is er onduidelijkheid? Hoe kan op deze punten duidelijkheid worden verschaft?—23

Bijlage 1 (telefonische) interviews overzicht—24

Bijlage 2 Overzicht soorten helpdeskvragen—25

Bijlage 3 NTA 9766 Monovergisting van mest—26

Bijlage 4 Relatie afvalstoffenregelgeving en meststoffenwet—28

Bijlage 5 Overzicht regelgeving co-vergisters—30

Bijlage 6 Raad van State uitspraken co-vergisting—35

Bijlage 7 Klachten mestvergisting in het land—37

Inleiding

Deze rapportage is gemaakt ten behoeve van de evaluatie vergisting van mest. De rapportage is gemaakt door RWS Leefomgeving in opdracht van het ministerie van I&M. De onderstaande vragen worden in de rapportage beantwoord:

Milieu en planologie

- Welke voorschriften en beperkingen gelden voor biovergisters ingevolge regelgeving en vergunningen ter beperking van gezondheids- en milieurisico's?
- Welke problemen doen zich voor rondom vergunningverlening, inclusief maatschappelijke acceptatie?
- Welke problemen doen zich voor rondom ruimtelijke inpassing, inclusief maatschappelijke acceptatie?
- Hoe kunnen problemen bij ruimtelijke inpassing en vergunningverlening beperkt worden?
- Zijn er aanpassingen in omgevingsregelgeving, vergunningvoorschriften, andere regelgeving, handreikingen e.d. gewenst, gezien de bovengenoemde problemen? Zo ja, welke?
- Is het nodig in de milieuregelgeving een verplichting in te voeren om te registreren zodra er rest- en afvalstoffen worden gemengd? Is het nodig om daar een verplichting tot het bijhouden van een massabalans aan te koppelen?

Uitvoering, handhaving en naleving

- Welke diensten hebben een rol bij handhaving
- In hoeverre zijn er gezamenlijke handhavingsacties of is er signaaltoezicht met bv NVWA.
- Is er overlap tussen regels die gemeenten en NVWA handhaven?
- Is er duidelijkheid bij gemeenten over welke regels door gemeenten en welke door NVWA worden uitgevoerd? Op welke punten is er onduidelijkheid?
- Hoe kan op deze punten duidelijkheid worden verschaft?

1 Methode

Voor het beantwoorden van de vragen is gebruik gemaakt van informatie beschikbaar bij RWS Leefomgeving. Het betreft vragen uit het vraagregistratiesysteem van de helpdesk, verslagen van bijeenkomsten over het onderwerp en gesprekken met diverse adviseurs van Kenniscentrum InfoMil. Aanvullend is een analyse gedaan van diverse Raad van State uitspraken met betrekking tot RO en vergunningverlening over mestvergistinginstallaties. Tot slot zijn diverse ambtenaren in het land telefonisch en per mail bevroegd over hun ervaringen met het vergunnen van en toezicht houden op vergistinginstallaties. Het betrof ambtenaren van gemeentelijk en provinciaal bevoegd gezag.

2 Milieu en Planologie

In dit hoofdstuk worden de vragen met betrekking tot milieu en planologie beantwoord. De achterliggende informatie is te vinden in de bijlagen.

2.1 Welke voorschriften en beperkingen gelden voor biovergisters ingevolge regelgeving en vergunningen ter beperking van gezondheids- en milieurisico's?

2.1.1 Omgevingsvergunning en algemene regels

In de handreiking co-vergisting van mest en de handreiking bewerken en verwerken van mest op boerderijschaal worden voor co-vergisting en monovergisting voorschriften en beperkingen gegeven die het bevoegd gezag kan gebruiken in vergunningen. Deze voorschriften zijn er om emissies en risico's voor het milieu zoveel mogelijk te beperken. De belangrijkste thema's en bijbehorende type voorschriften zijn in het onderstaande schema weergegeven. Hierin is ook aangegeven of het voorschriften betreft die in een vergunning kunnen worden opgenomen of voorschriften die direct gelden vanuit algemene regels.

NB: dit schema is niet uitputtend, maar geeft een overzicht van de belangrijkste thema's en bijbehorende soorten voorschriften. Voor meer detaillering van de voorschriften in een vergunning zie de deelrapportage van de Omgevingsdienst Zuid-oost-Brabant.

Thema	Regel	Wet/Regeling of vergunning
Zorgplicht	Onderhoudscontract	Vergunning
Veiligheid	Noodprocedures incidenten	Vergunning
Veiligheid/zorgplicht/Afvalstoffen	Registratie	Vergunning
Veiligheid/zorgplicht/Afvalstoffen	Verbod op andere stoffen toevoegen dan positieve lijst en aangevraagde G-lijst stoffen	Vergunning
Veiligheid	Voorziening luchtpompen	Vergunning
Veiligheid/klimaat	Verplicht gebruik nagisting	Vergunning
Veiligheid	Verbod op toevoegen co-product in navergister	Vergunning
Bodem/water	Opslag drijfmest/digestaat	Activiteitenbesluit H3
Bodem	Opslag vloeibaar comateriaal (tank)	Activiteitenbesluit H4, niet geldend voor vergunningplichtige bedrijven. In vergun-

		ning conform H4.
Bodem	Opslag vast comateriaal, type vloer, opvang percolaat	Activiteitenbesluit H3 of vergunning, afhankelijk of het agrarische bedrijfsstoffen betreft.
Geur	Ventiel (rok) bij invoerpunt co-materialen in vergister	Vergunning
Geur	Afstandseisen, afdekking	Activiteitenbesluit H3 of vergunning, afhankelijk of het agrarische bedrijfsstoffen betreft.
Geur	Gesloten uitvoeren van mengstap installatie evt met onderdruk en luchtreiniging	Vergunning
Geur	Waterslot overdrukbeveiliging	Vergunning
Veiligheid	Overdrukbeveiliging	Vergunning
Veiligheid/klimaat/geur	Fakkel of 2 ^e WKK of buffer	Vergunning
Veiligheid	Eisen aan fakkel	NPR 7910-1:2001
Veiligheid	Afstandseisen	Bevi, bestemmingsplan, vergunning
Veiligheid	Opslag vloeibaar gas, interne afstanden aanhouden	Vergunning conform PGS19:2008
Veiligheid	Opslag vloeibaar gas, afstand tot erfrens	Vergunning
Luchtemissies	WKK	Activiteitenbesluit H3
Geluid	Aansluiten bij Activiteitenbesluit of handreiking industrielawaai	Vergunning
Geluid	Toetsing transportbewegingen aansluiten bij Schrikkelcirculaire 1996	Vergunning
Bodem/Geur	Eisen opslag mest	Activiteitenbesluit H3
Luchtemissies	Eisen uitstoot NOx	Activiteitenbesluit H3
Luchtemissies	Overdrukbeveiliging	Vergunning
Luchtemissies	Goede verspreiding mogelijk maken	Vergunning
Luchtemissies	Ontzwaveling	Vergunning
Luchtemissies	Kooldioxide bovendaks afblazen	Vergunning
Luchtemissies	Mengput bij aanzuren van mest ligt buiten en is afsluitbaar. Alarmeringssysteem bij mengput binnen.	Vergunning
Luchtkwaliteit	Regulering vervoersbewegingen	Vergunning

Afvalwater	Condensaat terugvoeren in vergister of lozen op vuilwaterriool	Vergunning
Afvalwater	zorgplicht	Activiteitenbesluit H2
Afvalwater	Afvoer percolatievocht	Activiteitenbesluit voor zover afkomstig van agrarische bedrijfsstoffen, anders in vergunning
Bodem	Bassin van de mestvergister, conform Bouwtechnische richtlijn mestbassin 1992 + evt aanvullende voorschriften	Vergunning
Bodem	Aanzuren van mest: constructie eisen volgens BRL	Vergunning
Bodem	Opslag zuur bij aanzuren mest	Activiteitenbesluit H4, niet geldend voor vergunningplichtige bedrijven. In vergunning conform H4.
Bodem	Vloeistofkerende vloer onder vergister	Vergunning
Bodem	Opslag bodembedreigende vloeistoffen in verpakking.	Activiteitenbesluit H4, niet geldend voor vergunningplichtige bedrijven. In vergunning conform H4.
Brand-en explosiegevaar	Plaats van opstelling	Bouwbesluit
Brand-en explosiegevaar	Plaats van overdrukbeveiliging	Bouwbesluit
Brand-en explosiegevaar	Veiligheidstekens en blusmiddelen	Bouwbesluit
Brand-en explosiegevaar	gevarenzone-indeling met betrekking tot ontploffingsgevaar.	ATEX 137 en Nederlandse praktijkrichtlijn 7910-1
Brand-en explosiegevaar	Onderhoud en keuring WKK	Activiteitenbesluit H3
Brand-en explosiegevaar	Biogasopslag	ATEX
Brand-en explosiegevaar	Vloeibaar biogasopslag, keuring	PED, Warenwetbesluit drukapparatuur, vergunning conform PGS 33-1

Schema 1: typen voorschriften op thema, opgenomen in algemene regels of omgevingsvergunning.

2.1.2

RO

Met betrekking tot regels voor Ruimtelijke ordening is het bestemmingsplan het meest van belang. De regelgeving is recentelijk aangepast om procedures rond het wijzigen van het bestemmingsplan zo eenvoudig mogelijk te maken. Het betreft:

- Het aanpassen van het bestemmingsplan ten behoeve van co-vergisting van mest is mogelijk met een omgevingsvergunning reguliere procedure (doorlooptijd 8 weken). Dit is geregeld via de Wabo art. 2.12 en het BOR bijlage 2 art. 4. Dit is de zogenaamde kruimellijst.
- Via de Crisis en Herstel Wet (CHW), zijn de versnellingen in de bezwaar/beroepsprocedure van toepassing op bestemmingsplanwijzigingen t.b.v co-vergistingsinstallaties. Dit is geregeld via de CHW bijlage 1 categorie 1.

De gemeente maakt de afweging, op basis van een goede ruimtelijke ordening, of een bestemmingsplan gewijzigd kan worden, zodat een co-vergistingsinstallatie geplaatst kan worden. De gemeente houdt ook toezicht op naleving van het bestemmingsplan.

2.1.3

Meststoffenwet

Als co-producten mogen alleen de producten worden gebruikt die staan in [bijlage Aa, onderdeel IV](#). Dit is de vervanger van de positieve lijst. De stoffen onder categorie G in deze bijlage mogen de [maximale waarden voor zware metalen en microverontreiniging](#) niet overschrijden. Bijlage Aa wordt regelmatig uitgebreid met nieuwe producten.

Digestaat met ten minste 50% dierlijke uitwerpselen aangevuld met een of meer van de producten van bijlage Aa, onderdeel IV valt onder de definitie van dierlijke mest en mag daarom worden gebruikt als dierlijke mest (uitgereden worden). Bij transport van digestaat moet een Vervoersbewijs Dierlijke meststoffen worden gevoegd.

2.2 Welke problemen doen zich voor rondom vergunningverlening, inclusief maatschappelijke acceptatie?

2.2.1 Vergunningverlening

Uit de gehouden gesprekken (zie bijlage 1) en de vragen aan de helpdesk (zie bijlage 2) blijkt dat kennis over het onderwerp en de van toepassing zijnde regelgeving aanwezig is bij de bevoegde gezagen (met name de RUD's). Ze maken daarbij gebruik van de beschikbare informatie zoals de handreiking co-vergisting van mest. In sommige gevallen zijn deze handreikingen niet bekend en wordt voor het antwoord op de vraag hiernaar verwezen. Een aantal kennisonderwerpen blijven echter erg lastig en roepen regelmatig vragen op. Het gaat hier om:

- Relatie afvalstoffenregelgeving/omgevingsvergunning/meststoffenwet. Dit uit zich vooral in de vraag of een bepaald product een afvalstof is. Dit heeft o.a gevolgen voor het bevoegd gezag van de inrichting (gemeente of provincie). De vraag of mest als afvalstof wordt meegeteld bij bepaalde grensbepalingen (bijvoorbeeld in het BOR), is de meest gestelde.
- In aanvulling van het voorgaande punt: de verschillende domeinen geven op een eigen manier invulling aan begrippen als bewerken, verwerken, verwijderen en nuttig toepassen. De invulling van de definitie bewerken of verwerken heeft bijvoorbeeld gevolgen voor de bepaling of algemene regels van toepassing zijn op vergistingsinstallaties.
- Toepassing Besluit omgevingsrecht (BOR). Dit is van belang voor het vaststellen van het bevoegd gezag. De afvalstoffen categorieën zijn erg gecompliceerd verwerkt in het BOR, wat tot veel vragen leidt.
- Toepassing MER en dan vooral of er wel of niet een MER (beoordeling) nodig is of niet. Dit is erg casusafhankelijk. Daarnaast zijn diverse begrippen in het besluit MER op verschillende manieren te interpreteren, wat tot discussie leidt. Jurisprudentie (zowel nationaal als Europees) geeft richting, maar zorgt ook voor extra vragen ("kan ik deze uitspraak doortrekken naar...?"). De Europese MER richtlijn en de Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen zijn niet op elkaar afgestemd. Dit uit zich onder andere in verschillende definities, waardoor het vaak niet duidelijk is wat nu precies geldt.
- Constructie-eisen voor de installatie. Er gelden geen certificaten, richtlijnen of technische afspraken voor co-vergisting van mest. Voor monovergisting is net een NTA uitgebracht, die nog in de praktijk moet worden beproefd.

2.2.2 Maatschappelijke acceptatie

Uit de gesprekken met de vergunningverleners en toezichthouders blijkt dat bij vergunningverlening voor mestvergisters relatief vaak zienswijzen worden ingediend en besluiten uiteindelijk bij de rechter komen. Dit vergeleken met andere type inrichtingen. In sommige gebieden zijn er bij elk vergistingsinitiatief zienswijzen, in andere gebieden verschilt dat erg per gebied. De grootte van het initiatief speelt zeker een rol. Zienswijzen richten zich vaak niet op één aspect, maar richten zich op alle mogelijke onderwerpen om de vergunning tegen te houden. De meest voorkomende zienswijzen (en zorgen) gaan over geuroverlast, vervoersbewegingen en gezondheid. Bezwaren tegen het oprichten van een (co)-vergistingsinstallatie worden ook in het RO traject ingediend, zie volgende paragraaf.

2.2.3

Klachten

Wanneer een vergistingsinstallatie eenmaal is opgericht kunnen er klachten optreden. Het verschilt per installatie en per regio in welke mate deze klachten worden ingediend. Wanneer bewoners bij voorbaat erg sterk tegen de komst van de installatie waren, worden na oprichting veelvuldig klachten ingediend. Deze klachten zijn dan vaak niet te relateren aan de bedrijfsvoering of overtredingen van voorschriften.

Veelvoorkomende, wel te relateren klachten zijn klachten over geur. Deze worden vaak veroorzaakt door gas afgeblazen. Oorzaak is dan dat er geen affakkelininstallatie aanwezig is, een te kleine buffer en of geen extra WKK capaciteit. Een uitvoeringsdienst meldde dat het aantal van dit soort incidenten vermindert, omdat inrichtinghouders steeds professioneler met de installatie omgaan. Er wordt dan bijvoorbeeld alsnog een fakkelininstallatie aangeschaft.

Klachten over vervoersbewegingen zijn soms lastig te herleiden tot de specifieke inrichting. De aan-en afvoerbewegingen zijn vergelijkbaar met een grote (IPPC) veehouderij. Veel vervoersbewegingen van meerdere grote bedrijven kunnen leiden tot gevaarlijke verkeerssituaties als plattelandswegen daar niet op berekend zijn. Dit is een afweging die in het ruimtelijke spoor gemaakt moet worden.

2.3 Welke problemen doen zich voor rondom ruimtelijke inpassing, inclusief maatschappelijke acceptatie?

2.3.1 Locatiekeuze

De beoordeling van de geschiktheid van een locatie voor vergisting is in de regel het lastigste in het ruimtelijke proces. De maatschappelijke acceptatie speelt hierbij een grote rol. Per provincie en zelfs per regio kan het erg verschillen hoe hiermee wordt omgegaan. Vooral de vraag of een mestvergistingsinstallatie op een industrieterrein thuishoort of bij een agrarisch bedrijf is een punt van discussie. Er wordt verschillend mee omgegaan.

In de provincie Groningen is het een en ander vastgelegd in een omgevingsverordening. In principe moeten ze daar op een industrieterrein, maar indien sprake is van een bedrijfseigen activiteit kunnen mestvergisters ook op een agrarisch perceel. In Limburg is er een werkafspraken dat mestvergisters bij het agrarisch bedrijf de voorkeur hebben. Binnen Noord-Brabant verschillen de meningen.

Voordelen die worden genoemd van een mestvergistingsinstallatie op een industrieterrein zijn het kleinere aantal omwonenden, vaak betere toegangswegen en het visuele aspect. Nadelen die worden genoemd zijn meer vervoersbewegingen omdat alle mest ook aangeleverd moet worden, andersoortig geur (mest) dan bewoners en bedrijven gewend zijn en industrieterreinen in dorpen zijn van een totaal andere aard ("het past niet daar").

2.3.2 Regelgeving

Met betrekking tot de regelgeving zijn geen knelpunten naar voren gekomen. Bij bestemmingsplannen wordt bij de onderbouwing o.a. gebruik gemaakt van de VNG-brochure. De Raad van State keurt dit goed. Het bestemmingsplan kan relatief eenvoudig gewijzigd worden voor het toestaan van een co-vergistingsinstallaties bij een agrarisch bedrijf met een omgevingsvergunning. Hier wordt dan ook gebruik van gemaakt. Over het algemeen worden specifieke bestemmingen of aanduidingen gegeven aan agrarische percelen waar co-vergisting kan worden toegepast.

2.3.3 Maatschappelijke acceptatie

Voor de ruimtelijke procedure geldt hetzelfde als voor de omgevingsvergunning milieu. Omwonenden maken vooral bezwaren tegen de komst van de gehele installatie, omdat ze vinden dat zo'n installatie niet in de plattelandsomgeving thuishoort. De locatiekeuze is daarom erg van belang. De ruimtelijke invloed van de installatie op de omgeving is bij normaal bedrijf niet zo groot. De Raad van State oordeelde dat bewoners op een afstand van meer dan 500 meter geen belanghebbenden meer zijn. Bij calamiteiten zal de impact en de invloed op de omgeving echter wel groot zijn. Door (extra) voorschriften te stellen om de kans op calamiteiten zoveel mogelijk te verkleinen en dit te communiceren kan de maatschappelijke acceptatie verbeteren.

2.4

Hoe kunnen problemen bij ruimtelijke inpassing en vergunningverlening beperkt worden?

- Verdere integratie tussen afvalstoffenregelgeving en de meststoffenwet kan onduidelijkheden tussen deze wetten voorkomen. Dit kan door de meststoffenwet onder de Omgevingswet te brengen.
- Het is zinvol om onderscheid te maken in het doel van de regelgeving en dit duidelijk te communiceren. De afvalwetgeving gaat over het volgen van afvalstoffen (in dit geval mest) De milieuwetgeving over het verrichten van handelingen met die afvalstoffen binnen een inrichting (vergisten). De meststoffenwetgeving gaat dan weer over het gebruik van een product voor landbouwdoeleinden en de kwaliteit van deze meststof (gebruik digestaat als meststof)
- Constructie-eisen voor de vergistingsinstallatie in de vorm van een richtlijn, certificaat of technische afspraak helpt het bevoegd gezag om te beoordelen of de installatie veilig is en bestand tegen de werking van de gebruikte stoffen. Ook kan het bevoegd gezag en inrichtinghouder helpen om te bepalen wanneer (groot) onderhoud moet worden verricht en wanneer de constructie tegen het eind van zijn levensduur loopt.
- Communicatie van de inrichtinghouder en wellicht vanuit het bevoegd gezag richting de omgeving kan de maatschappelijke acceptatie verhogen. De communicatie kan gaan over de (omvang van) de plannen, de milieugevolgen en wat wordt gedaan om deze gevolgen zo klein mogelijk te houden. Dit is inclusief de maatregelen die worden genomen om calamiteiten te voorkomen. Veelal is het juist de kans op calamiteiten die omwonenden tegen een initiatief laten zijn.
- Vervoersbewegingen kunnen, afhankelijk van de locatie, voor een probleem zorgen dat niet met vergunningvoorschriften is op te lossen. In het ruimtelijk spoor hier al een afweging in te maken kan problemen voorkomen. In de afweging moeten ook vervoersbewegingen van omliggende grote agrarische bedrijven worden betrokken.
- Inrichtinghouders zouden zich meer bewust moeten zijn van registratieverplichtingen die gelden voor leveranciers van co-vergistingsmaterialen. Ze kunnen aangeleverde partijen waar uit de bijhorende administratie niet blijkt wat er precies inzit, weigeren.

2.5 Zijn er aanpassingen in omgevingsregelgeving, vergunningvoorschriften, andere regelgeving, handreikingen e.d. gewenst, gezien de bovengenoemde problemen? Zo ja, welke?

Uit de beschikbare informatie komen geen knelpunten op het gebied van regelgeving naar boven. Wel zijn sommige onderdelen erg ingewikkeld, met name de samenhang met afvalstoffenregelgeving, de Meststoffenwet en de MER. Omdat het vaak om ingewikkelde casuïstiek gaat, is het niet mogelijk om hiervoor meer algemene informatie in handreikingen op te nemen. De helpdesk van RWS Leefomgeving (Uitvoering Afvalbeheer en InfoMil), geven wel antwoorden op vragen over deze onderwerpen. Een verdere integratie tussen afvalstoffenregels en de meststoffenwet kan de regelgeving wel eenvoudiger maken.

De handreiking co-vergisting van mest is op enkele juridische punten verouderd. Het betreft met name verwijzingen naar algemene regels (Activiteitenbesluit).

In de handleiding bewerken en verwerken van mest op boerderijschaal is een onderdeel opgenomen over monovergisting. Bij het opstellen van deze handleiding zijn nieuwe inzichten opgedaan. Het betreft met name mogelijke voorschriften over het voorkomen van calamiteiten. De handreiking co-vergisting van mest kan hiermee aangevuld worden.

Speciaal voor monomestvergisting wordt in juli 2014 een Nederlandse Technische Afspraak, de NTA 9766 uitgebracht (zie bijlage 3). Deze richt zich op de brand- en veiligheidsrisico's van een monomestvergistingsinstallatie.

De NTA richt zich op:

1. Ontwerp
2. Onderhoud en beheer en calamiteiten
3. Elektronisch monitoringsysteem

Bij het opstellen van deze NTA zijn nieuwe inzichten opgedaan die mogelijk relevant zijn voor de handreiking co-vergisting van mest. Met name het gebruik van een elektronisch monitoringsysteem. De informatie uit deze NTA en de bijbehorende algemene regels zijn wel beschikbaar voor bevoegde gezagen en kunnen ook zonder opname in de handreiking worden toegepast bij vergunningverlening van co-vergistingsinstallaties.

Er is op het moment van schrijven van dit rapport nog geen ervaring met het werken met de NTA opgedaan. Het is aan te raden om na enige tijd te evalueren of en hoe de NTA wordt gebruikt. De resultaten kunnen dan gebruikt worden bij een afweging om ook voor co-vergistingsinstallaties een NTA te maken over de brand- en veiligheidsrisico's.

2.6 Is het nodig in de milieuregelgeving een verplichting in te voeren om te registreren zodra er rest- en afvalstoffen worden gemengd? Is het nodig om daar een verplichting tot het bijhouden van een massabalans aan te koppelen?

Problemen met co-vergistingsinstallaties zijn in het verleden ontstaan doordat niet toegestaan co-vergistingsmateriaal de mestvergister in is gegaan. Er is onderzocht of een extra registratieverplichting deze problemen in de toekomst kan voorkomen. Hierbij is gekeken of de huidige registratieverplichtingen voldoende dekkend zijn en of een extra registratieverplichting winst oplevert. Zie ook bijlage 4.

2.6.1 Analyse

Er gelden diverse registratieverplichtingen voor alle partijen die zich met co-vergistingsmaterialen bezighouden. Dit zijn verplichtingen op grond van de afvalstoffenregelgeving (op grond van de Wm) meststoffenregelgeving en de Verordening dierlijke bijproducten. De Wm zit zo in elkaar dat als er geen verplichtingen zijn op grond van de andere wetten, de verplichtingen uit de Wm gelden. Dit betekent dat er altijd registratieverplichtingen gelden, ongeacht het materiaal. Welke registratieverplichting uit welke wet precies van toepassing is, is van belang voor het bepalen van de toezichthoudende partij. De Wm is altijd van kracht als een andere Wet niet "hetzelfde beoogd te regelen". Bij twijfel gelden de registratieverplichtingen op grond van de Wm dus altijd. Buiten de inrichting ziet de ILT hierop toe, binnen de inrichting het Wabo bevoegd gezag (provincie of gemeente).

De registratieverplichtingen zorgen ervoor dat bij aanvoer van de co-vergistingsmaterialen uit de bonnen altijd moet zijn op te maken welke materialen het betreft. Ook als materialen eerder al gemengd zijn, moet uit de vervoersbonnen duidelijk blijken wat het materiaal precies bevat en in welke hoeveelheden. In de praktijk is dit echter niet altijd duidelijk te achterhalen. Dit is vaak het gevolg van illegale of onzorgvuldige handelingen bij de leverancier of de vervoerder. Met toezicht op het vervoer kan dit zoveel mogelijk voorkomen worden.

Wanneer de materialen die in de inrichting van de co-vergister via de bonnen te identificeren zijn kan de inrichtinghouder zeker zijn dat hij alleen toegestane materialen van de positieve of G lijst gebruikt. Het mengen van deze beperkte hoeveelheid toegestane materialen geeft geen milieurisico. Het risico bestaat alleen uit het mengen van vreemde, onbekende stoffen die een reactie in de vergister of in het digestaat kunnen veroorzaken. Problemen kunnen dus voorkomen worden door aan de poort goed te controleren welke stoffen worden aangeleverd. De NVWA controleert de inrichtinghouder hier weer op, op grond van de meststoffenwet. Daarnaast wordt in de omgevingsvergunning vaak voorgeschreven dat alleen stoffen van de positieve lijst worden toegestaan. In de omgevingsvergunning wordt daarom een boekhouding/registratie hiervoor voorgeschreven, zodat het bevoegd gezag omgevingsvergunning op de positieve lijst kan controleren. Zowel NVWA als bevoegd gezag controleren dus op het gebruik van de positieve lijst. Een mengverbod binnen de inrichting van de co-vergister lost het probleem van vreemde materialen in het co-vergistingsmateriaal niet op. Beter is het om goed toezicht te houden op het naleven van de registratieverplichtingen voor het vervoer en binnen de inrichting.

De praktijk

Vaak worden bij inrichtingen partijen afgeleverd en geregistreerd met namen als "supermarktmix" of "zuivelmix". Dit zijn gemengde partijen waarvan niet te achterhalen is wat hier precies inzit. Op grond van de bestaande regels moet echter bij het vervoer al duidelijk zijn om welke stoffen het precies gaat (aard en hoeveelheid). Dit moet op de bijgaande bon of handelsdocument vermeld worden. Dit geldt voor transport en gebruik van afvalstoffen onder H10 Wm als voor dierlijke bijproducten onder de Verordening dierlijke bijproducten. Alleen de registratie "supermarktmix" op de bon voldoet hier niet aan. De ILT en de NVWA kunnen bij het transport controleren of de bonnen wel duidelijk genoeg zijn, maar belangrijker is dat inrichtinghouders deze onduidelijke partijen niet accepteren. Hiermee wordt voorkomen dat ze andere stoffen dan stoffen van de positieve lijst gebruiken en daarmee ook hun eigen vergunningvoorschriften overtreden.

2.6.2

Conclusie

Een extra registratieverplichting binnen de inrichting levert geen extra bescherming tegen problemen met co-vergistingsmaterialen in een co-vergister. Huidige wettelijke registratieverplichtingen zijn afdekkend en moeten voldoende zekerheid geven van de herkomst en samenstelling van de co-vergistingsmaterialen.

Wanneer de materialen die de co-vergister ontvangt via de bonnen te identificeren zijn kan de inrichtinghouder zeker zijn dat hij alleen toegestane materialen van de positieve of G lijst gebruikt. Het mengen van deze beperkte hoeveelheid toegestane materialen geeft geen milieurisico. Met de huidige registratieverplichtingen is er altijd een risico van fraude. Een extra registratieplicht voor de inrichtinghouder zal dit risico niet verkleinen. Een verplicht certificeringssysteem voor handelaren kan wel bijdragen aan het verminderen van fraude. De Staatsecretaris van EZ heeft een verplichte certificering aangekondigd voor handelaren in stoffen van de G-lijst.

Geadviseerd wordt om inrichtinghouders bewust te maken van de registratieverplichtingen van hun leveranciers, zodat aan de poort verkeerde of onduidelijke partijen geweerd kunnen worden. ILT en NVWA zijn toezichthoudende partijen op de registratieverplichtingen en kunnen ingrijpen bij overtredingen. Daarnaast neemt het bevoegd gezag voor de inrichting (gemeente of provincie) altijd voorschriften op over de registratie in de inrichting. Signaaltoezicht van gemeenten of provincies die toezicht houden op het inwerkingsproces van de co-vergister kan een belangrijke factor spelen in het ontdekken van illegale praktijken.

3 Uitvoering, handhaving en naleving

In dit hoofdstuk worden de vragen beantwoord over uitvoering en handhaving. Controle en handhaving hebben gevolg voor de naleving. De mate van naleving wordt echter niet in deze rapportage behandeld, maar in de rapportage van de Omgevingsdienst Zuidoost- Brabant.

3.1 Welke diensten hebben een rol bij handhaving

In het onderstaande schema is dit uitgewerkt. Zie ook bijlage 5

		Gemeen- te	Provincie	NVWA	ILT
Onderwerp	Wet				
Omgevingsver- gunning (milieu en bouwen)	Wabo	In de meeste gevallen xxxxxxx x	Vanaf 25.000 m ³ per jaar mest én het betreft een IPPC of BRZO bedrijf		
Bestemmings- plan	Wro	xxxxxxx x			
Natuurbe- schermingwet vergunning	NB-wet		xxxxxxxxx		
Handelingen met meststof- fen	Meststoffen- wet			xxxxxxx	
Verhandelen van materialen voor co- vergisters (tus- senpersonen)	Wet milieu- beheer				Xxxxxxxx
Afval transport (binnenland)	Besluit en Regeling inzameling afvalstoffen (BIA en RIA)				xxxxxxx
Afval transport (buitenland)	EVOA				xxxxxxx
Transport en gebruik dierlij- ke bijproducten	Verordenin- gen Dierlijke bijproducten			xxxxxxx	
Afvoer di- gestaat	Meststoffen- wet			xxxxxxx	
Gebruik juiste materialen in co-vergisters	Uitvoerings- regeling Meststoffen- wet (pos lijst en G lijst)			xxxxxxx	

Onderwerp	Wet	Gemeente	Provincie	NVWA	ILT
Handelingen met afvalstoffen	H10 Wet milieubeheer en Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke stoffen	Xxxxxxxx Voor binnen de inrichting, voor zover gemeente Wabo bg	Xxxxxxxx Voor binnen de inrichting voor zover provincie Wabo bg		Xxxxxxxx Voor buiten de inrichting

3.2 In hoeverre zijn er gezamenlijke handhavingsacties of is er signaaltoezicht met bv NVWA.

In de gesprekken met de vergunningverleners en toezichthouders is gevraagd of er structureel gezamenlijk toezicht wordt gehouden met de andere toezichthoudende partijen (NVWA of ILT). Bij de ondervraagde bevoegde gezagen is dit niet structureel het geval. Wel is er sprake van signalering, met name richting de NVWA. Uit de administratie binnen de inrichting blijken vaak onregelmatigheden en onduidelijkheden over welke stoffen de co-vergister ingaan. Hierover wordt dan contact met de NVWA opgenomen.

3.3 Is er overlap tussen regels die gemeenten en NVWA handhaven?

De regels overlappen niet, maar in de praktijk komt de controle wel op hetzelfde neer. Het betreft dan de controle op de co-producten. Het hangt wel af van de voorschriften die in de omgevingsvergunning worden opgenomen. In principe gaat de omgevingsvergunning over hoe wordt omgegaan met de stoffen/co-producten binnen de inrichting en de bijbehorende administratie. De NVWA controleert op grond van de meststoffenwet welke co-producten de mestvergister ingaan. Dezelfde administratie wordt hiervoor gebruikt.

Hoewel de regels zelf niet overlappen, wordt hier dus wel door twee partijen op dezelfde aspecten gecontroleerd, met een andere insteek. Gezamenlijk toezicht op dit punt levert tijdswinst op en zorgt voor opbouw van kennis. Ook een uitwisseling van bevindingen bij controles tussen deze instanties kan veel opleveren. Nu gebeurt dit alleen ad hoc, bij overtredingen. Het is aan te raden om bevindingen meer structureel door te geven, zodat beide partijen een beter beeld hebben van de gecontroleerde inrichting. Om een voorbeeld te geven van een voordeel: wanneer de NVWA heeft gecontroleerd bij een vergister en in dezelfde periode zijn klachten over dezelfde vergister bij de gemeente binnengekomen, kan de gemeente deze gegevens naast elkaar leggen om de klachten te relateren aan de bedrijfsvoering. Gemeenten geven regelmatig aan dat juist het relateren van klachten aan de bedrijfsvoering erg lastig is, omdat er niet voldoende gegevens uit het verleden beschikbaar zijn. Een ruimere dossieropbouw bij beide partijen door alle bevindingen te delen kan hierbij helpen.

3.4 Is er duidelijkheid bij gemeenten over welke regels door gemeenten en welke door NVWA worden uitgevoerd? Op welke punten is er onduidelijkheid? Hoe kan op deze punten duidelijkheid worden verschaft?

Ja, voor de gemeenten is het duidelijk waar de bevoegdheden liggen voor de gemeente en de NVWA. Zoals eerder gesteld is het wel lastig om te bepalen of de gemeente of de provincie het bevoegd gezag is voor de omgevingsvergunning. Dit wordt veroorzaakt door de vele casuïstiek, de complexiteit van het BOR wat betreft de afvalstoffen categorieën en de samenhang met de afvalstoffenregelgeving.

Om meer duidelijkheid te verschaffen zou het BOR, danwel de gehele systematiek van het BOR herschreven moeten worden. Dit heeft effect op alle andere inrichtingen en zal daarom op korte termijn niet haalbaar zijn. Er wordt aangeraden om deze problematiek mee te nemen in de uitwerking van de omgevingswet.

Bijlage 1 (telefonische) interviews overzicht

De volgende organisaties zijn ten behoeve van deze evaluatie geïnterviewd.

- Omgevingsdienst West-Brabant
- Omgevingsdienst Brabant-Noord
- Provincie Limburg
- InfoMil
- Uitvoering Afvalbeheer

Bijlage 2 Overzicht soorten helpdeskvragen

Aantal vragen over vergunningplicht: Toch vaak verwarring over het BOR (bevoegdheidsverdeling en vergunningplicht).

Bevoegdheidsverdeling blijft ook lastig, maar systematiek is niet specifiek voor vergisters lastiger dan voor andere activiteiten.

Aantal vragen over aanvoer co-vergistingmaterialen irt afvalstoffenregeling.

MER-plichtig/beoordelingsplichtig of niet?

Kans op geurhinder?

Vraag over vergisting van gft.

Welke regels voor verbranding biogas (evt met vergassingsstap ertussen) in wkk

Vragen over milieu emissieregels mbt gasmotoren: Wat zijn de NO_x-emissiegrenzen van gasmotoren (2 megawatt) die worden gebruikt bij co-**vergisting** met mest? Wat mag de maximale uitstoot zijn in mg per m³?

Aantal vragen over of mest als afvalstof moet worden gezien.

Wat kun je eisen mbt afblazen biogas?

Regels voor tanks voor opslag van biogas?

Aanpassen bestemmingsplan, procedure.

Bijlage 3 NTA 9766 Monovergisting van mest

Toepassingsbereik

De NTA is een Nederlandse Technische Afspraak gericht op veiligheidsvoorschriften bij een monovergistingsinstallatie.

NTA 9766 beschrijft de veiligheidseisen waaraan moet worden voldaan tijdens de bouw, het in gebruik stellen, het beheer, het onderhoud en het buiten gebruik stellen van installaties voor monomestvergisting en vergistingsgasopwerking op boereerijsschaal. Deze NTA is opgesteld in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Milieu om de veiligheid van deze installaties beter te borgen. Het toepassingsbereik is tot 25.000 m³ mest per jaar. De NTA betreft wel het opwekken van biogas, maar geen regels voor de WKK omdat hier al andere regels gelden.

Status NTA

De NTA zal in juli 2014 definitief worden gemaakt. In de 4^e tranche wijziging van het Activiteitenbesluit worden voorschriften voor bepaalde typen mestverwerkers opgenomen. Monomestvergisters worden daarmee geregeld met algemene regels. Daarbij komt een Omgevingsvergunning Beperkte Milieutoets (OBM), zodat een weigering vooraf mogelijk is. In het Activiteitenbesluit en -regeling wordt verwezen naar de NTA 9766, zodat de NTA juridische status krijgt. Een vergelijkbaar alternatief gebruiken blijft wel mogelijk.

Inhoud

De NTA richt zich op:

1. Ontwerp
De voorschriften met betrekking tot ontwerp zijn gericht op de veiligheidseisen. Brandveiligheid is hierbij meegenomen
2. Onderhoud en beheer en calamiteiten
In deze voorschriften is vastgelegd hoe het onderhoud en beheer moet plaatsvinden. De voorschriften zijn gericht op de leverancier, installateur, onderhoudsmonteur en de gebruiker. Daarnaast is vastgelegd hoe gehandeld moet worden bij calamiteiten. Een voorbeeld hiervan zijn eisen voor een buffersysteem en een tijds marge waarbinnen een (huur)fakkelinstallatie in werking moet zijn.
3. Elektronisch monitoringssysteem
Dit systeem wordt verplicht voorgeschreven via het Activiteitenbesluit. In de NTA staat beschreven welke parameters automatisch gemeten en geregistreerd moeten worden. Ook is voorgeschreven dat er een alarmsignaal moet afgaan bij overschrijding van de bandbreedten. De exacte bandbreedten worden vastgesteld door de leveranciers, omdat deze per installatie verschillen.

Emissie-eisen, zoals voor H₂S, worden geregeld in het Activiteitenbesluit.

Vaststelling NTA

Deze NTA is opgesteld door een werkgroep met hierin een brede vertegenwoordiging van bedrijfsleven en overheid. Daarnaast heeft een openbare commentaarronde plaatsgevonden.

Relatie andere regels

Wanneer het gaat over veiligheid van installaties liggen veel zaken op het grensvlak met de Arboregels. Daarnaast zijn er ook andere regels op de installatie van toepas-

sing zoals de machinerichtlijn en de PED (over explosiegevaar). De NTA verwijst naar deze regels. Het blijft echter wel een verantwoordelijkheid van de ontwerper van de installatie om op de hoogte te zijn van de diverse regels die kunnen gelden.

Bijlage 4 Relatie afvalstoffenregelgeving en meststoffenwet

Afvalstof: gedefinieerd in Kaderrichtlijn afvalstoffen: alle stoffen waar je de intentie hebt om je er van te ontdoen.

Indien onder deze definitie, dan gelden er regels/verplichtingen/wettelijke eisen voor de ontdoener en degenen die er daarna in handelen en de afvalstof toepassen. Bijvoorbeeld diverse administratieve handelingen, zoals alleen meegeven met een bon. Dit is geregeld in H10 Wm.

Ook geregeld in H10 Wm (10.2): Afval mag niet gestort worden buiten inrichtingen. Bevoegd gezag is gemeente.

Bevoegd gezag/controle op transport binnenland en buitenland is de ILT. Bijvoorbeeld: zij kunnen vrachtwagens aanhouden, bonnen controleren etc.

Meststof: alles wat planten laat groeien.

3 soorten:

- dierlijke meststoffen
- kunstmest
- Overig bv compost/ stoffen die zijn aangewezen als meststof op bijlage AA van de uitvoeringsregeling meststoffenwet.

Uitwerpselen van een dier zijn altijd meststoffen. Het gebruik doet niet ter zake. De andere 2 meststoffen (kunstmest en overig) zijn pas een meststof als je het als meststof gaat gebruiken, verhandelen of vervoeren.

Afvalstoffen kunnen pas tot meststof verwerkt worden als aangewezen in bijlage AA (gebruiken, verhandelen en vervoeren). Dit geldt voor alle meststoffen, behalve dierlijke meststoffen.

Indien meststoffenwet van toepassing, dan gelden er allerlei regels en administratieve verplichtingen. Deze staan in het Uitvoeringsbesluit –en regeling Meststoffenwet.

Afstemming

Art. 22.1 W: afstemming Wm en andere wetten.

Lid 9: 9. ...[hoofdstuk 10](#) zijn niet van toepassing op gedragingen, voor zover daarentrent voorschriften gelden, die zijn gesteld bij of krachtens: hoofdstuk 3, paragraaf 3, van de Wet dieren, de [Meststoffenwet](#)...behoudens voor zover uit de bepalingen van die wetten of van deze wet anders blijkt.

Uit de toelichting op dit artikel blijkt: Belangrijk is dat de andere wet eisen stelt die hetzelfde beoogd te regelen. Bv registratie.

Handelaar

De handelaar in meststoffen of co-vergistingmateriaal heeft een inrichting, met een Wabo vergunning. Bevoegd gezag voor deze inrichting is op grond van het BOR meestal de provincie. In de Wabo vergunning kunnen voorschriften worden opgenomen over bv registratie van stoffen binnen de inrichting. Dit is aan het bevoegd gezag. Voor alles wat de inrichting in- en uitgaat geldt op grond van de Wm een registratieplicht. Bij grote bedrijven geldt bovendien een meldingsplicht bij LMA (landelijk meldpunt afvalstoffen).

Verordening dierlijke bijproducten <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:300:0001:0033:NL:PDF>

Zie ook H3 van de Wet Dieren

Deze verordening is van toepassing op deel van positieve lijst, zoals zuivel.

Art 21:

2.

Exploitanten zorgen ervoor dat dierlijke bijproducten en afgeleide producten tijdens het vervoer vergezeld gaan van een handelsdocument of, indien deze verordening of een overeenkomstig lid 6 vastgestelde maatregel dat voorschrijft, een gezondheidscertificaat.

3.

De handelsdocumenten en gezondheidscertificaten waarvan dierlijke bijproducten en afgeleide producten tijdens het vervoer vergezeld gaan, bevatten op zijn minst informatie over de oorsprong, de bestemming en de hoeveelheid van deze producten, alsook een beschrijving van de dierlijke bijproducten of afgeleide producten en, indien deze verordening markering voorschrijft, de daarop aangebrachte markering.

Op grond van de Verordening dierlijke bijproducten moet dus aangeleverd worden met een handelsdocument waaruit blijkt waar het vandaan komt, wat het precies is en hoeveel. Dus als er iets gemengd is, moet dat hieruit blijken. NVWA controleert.

Bij de co-vergister

In de co-vergister mogen alleen stoffen van de positieve lijst of de G lijst. Omdat dit een beperkte lijst is, kan gesteld worden dat het mengen van deze stoffen onderling geen milieu hygiënisch gevaar is. Uit de registratieverplichting voor het vervoer van ofwel de afvalstoffenregeling ofwel de Verordening dierlijke bijproducten valt altijd af te leiden welke producten binnen de inrichting zijn aangeleverd. Vervolgens moet de inrichtinghouder de aanwezige materialen weer registreren in zijn eigen registratiesysteem. Dit staat vaak voorgeschreven in de omgevingsvergunning milieu.

Daarnaast moet de inrichtinghouder in het kader van de meststoffenwet kunnen aantonen welke co-producten gemengd worden met de mest in de mestvergister.

Bijlage 5 Overzicht regelgeving co-vergisters

Handhavingsbevoegdheden algemeen:

		Gemeente	Provincie	NVWA	ILT
Onderwerp	Wet				
Omgevingsvergunning (milieu en bouwen)	Wabo	In de meeste gevallen xxxxxxxxx	Vanaf 25.000 m ³ per jaar mest én het betreft een IPPC of BRZO bedrijf		
Bestemmingsplan					
Natuurbeschermingwet vergunning	NB-wet		xxxxxxxxxxx		
Handelingen met meststoffen	Meststoffenwet			xxxxxxxxx	
Verhandelen van materialen voor co-vergisters (tussenpersonen)	Wm				Xxxxxxxxx
Afval transport (binnenland)	Besluit en Regeling inzameling afvalstoffen (BIA en RIA)				xxxxxxxxx
Afval transport (buitenland)	EVOA				xxxxxxxxx
Transport en gebruik dierlijke bijproducten	Verordeningen Dierlijke bijproducten			xxxxxxxxx	
Afvoer digestaat	Meststoffenwet			xxxxxxxxx	
Gebruik juiste materialen in co-vergisters	Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (positieve lijst en G lijst)			xxxxxxxxx x	
Handelingen met afvalstoffen	H10 Wet milieubeheer en Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke stoffen	Xxxxxxxxx Voor binnen de inrichting, voor zover gemeente Wabo bg	Xxxxxxxxx Voor binnen de inrichting voor zover provincie Wabo bg		Xxxxxxxxx Voor buiten de inrichting

Het is lastig om algemeen te zeggen wie handhaver is. Sommige artikelen van de Wet milieubeheer stellen duidelijk wie verantwoordelijk is voor de uitvoering. Binnen inrichtingen is uiteraard het bevoegd gezag (vergunningverlener) in eerste instantie de handhaver voor hetgeen in de vergunning is geregeld. Maar ook andere partijen kunnen handhavende instantie zijn, bijvoorbeeld de inspectie in het kader van internationaal afvaltransport. En dat gaat verder dan wat er zich buiten de inrichting afspeelt. Bijvoorbeeld moet een afvalstoffenadministratie voor alle betrokken toezichthouders toegankelijk zijn (art.10.38 Wm).

In hoofdstuk 18 van de Wet milieubeheer is min of meer artikelsgewijs de handhaver aangewezen.

Provincie of gemeente bij handelingen met afvalstoffen:

http://www.infomil.nl/algemene-onderdelen/uitgebreid-zoeken/@90760/handhaving_artikel/

Handhaving artikel 10.2 - bevoegdheden

Vraag

Wie is bevoegd met betrekking tot de handhaving van artikel 10.2 van de Wet milieubeheer?

Antwoord

Hierover bestaat onduidelijkheid. In de praktijk wordt veelal aansluiting gezocht bij de bevoegdhedenverdeling zoals die in hoofdstuk 10 Wm met betrekking tot de verschillende categorieën afvalstoffen is neergelegd.

Op grond van hoofdstuk 10 is de gemeente bevoegd voor niet-ingezamelde of afgegeven huishoudelijke afvalstoffen en voor autowrakken buiten inrichtingen. De provincie is bevoegd voor bedrijfsafvalstoffen, ingezamelde of afgegeven huishoudelijke afvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen.

Hieruit wordt dan afgeleid dat B&W bevoegd zijn voor bestuurlijke handhaving van artikel 10.2, eerste lid, voor zover dat betrekking heeft op niet-ingezamelde of afgegeven huishoudelijke afvalstoffen en voor autowrakken buiten inrichtingen en de provincie voor bedrijfsafvalstoffen, ingezamelde of afgegeven huishoudelijke afvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen.

Ten aanzien van bedrijfsafvalstoffen en ingezamelde of afgegeven huishoudelijke afvalstoffen kan ook nog steun worden gevonden in artikel 10.47, tweede lid van de Wm (betreft de ontheffingsmogelijkheid). Deze interpretatie blijkt in de praktijk toch nog veel vragen op te roepen.

Overzicht Regels in Omgevingsvergunning of algemene regels

Thema	Regel	Wet/Regeling of vergunning
Zorgplicht	Onderhoudscontract	Vergunning
Veiligheid	Noodprocedures incidenten	Vergunning
Veiligheid/zorgplicht/Afvalstoffen	Registratie	Vergunning
Veiligheid/zorgplicht/Afvalstoffen	Verbod op andere stoffen toevoegen dan positieve lijst en aangevraagde G-lijst stoffen	Vergunning

	fen	
Veiligheid	Voorziening luchtpompen	Vergunning
Veiligheid/klimaat	Verplicht gebruik nagisting	Vergunning
Veiligheid	Verbod op toevoegen co-product in navergister	Vergunning
Bodem/water	Opslag drijfmest/digestaat	Activiteitenbesluit H3
Bodem	Opslag vloeibaar comateriaal (tank)	Activiteitenbesluit H4, niet geldend voor vergunningplichtige bedrijven. In vergunning conform H4.
Bodem	Opslag vast comateriaal, type vloer, opvang percolaat	Activiteitenbesluit H3 of vergunning, afhankelijk of het agrarische bedrijfsstoffen betreft.
Geur	Ventiel (rok) bij invoerpunt co-materialen in vergister	Vergunning
Geur	Afstandseisen, afdekking	Activiteitenbesluit H3 of vergunning, afhankelijk of het agrarische bedrijfsstoffen betreft.
Geur	Gesloten uitvoeren van mengstap installatie evt met onderdruk en luchtreiniging	Vergunning
Geur	Waterslot overdrukbeveiliging	Vergunning
Veiligheid	Overdrukbeveiliging	Vergunning
Veiligheid/klimaat/geur	Fakkels of 2 ^e WKK of buffer	Vergunning
Veiligheid	Eisen aan fakkels	NPR 7910-1:2001
Veiligheid	Afstandseisen	Bevi, bestemmingsplan, vergunning
Veiligheid	Opslag vloeibaar gas, interne afstanden aanhouden	Vergunning conform PGS19:2008
Veiligheid	Opslag vloeibaar gas, afstand tot erfgrans	Vergunning
Luchtemissies	WKK	Activiteitenbesluit H3
Geluid	Aansluiten bij Activiteitenbesluit of handreiking industrielaawaai	Vergunning
Geluid	Toetsing transportbewegingen aansluiten bij Schrikkelcirculaire 1996	Vergunning
Bodem/Geur	Eisen opslag mest	Activiteitenbesluit H3

Luchtemissies	Eisen uitstoot NOx	Activiteitenbesluit H3
Luchtemissies	Overdrukbeveiliging	Vergunning
Luchtemissies	Goede verspreiding mogelijk maken	Vergunning
Luchtemissies	Ontzwaveling	Vergunning
Luchtemissies	Kooldioxide bovendaks afblazen	Vergunning
Luchtemissies	Mengput bij aanzuren van mest ligt buiten en is afsluitbaar. Alarmeringsysteem bij mengput binnen.	Vergunning
Luchtkwaliteit	Regulering vervoersbewegingen	Vergunning
Afvalwater	Condensaat terugvoeren in vergister of lozen op vuilwaterriool	Vergunning
Afvalwater	zorgplicht	Activiteitenbesluit H2
Afvalwater	Afvoer percolatievocht	Activiteitenbesluit voor zover afkomstig van agrarische bedrijfsstoffen, anders in vergunning
Bodem	Bassin van de mestvergister, conform Bouwtechnische richtlijn mestbassin 1992 + evt aanvullende voorschriften	Vergunning
Bodem	Aanzuren van mest: constructie eisen volgens BRL	Vergunning
Bodem	Opslag zuur bij aanzuren mest	Activiteitenbesluit H4, niet geldend voor vergunningplichtige bedrijven. In vergunning conform H4.
Bodem	Vloeistofkerende vloer onder vergister	Vergunning
Bodem	Opslag bodembedreigende vloeistoffen in verpakking.	Activiteitenbesluit H4, niet geldend voor vergunningplichtige bedrijven. In vergunning conform H4.
Brand-en explosiegevaar	Plaats van opstelling	Bouwbesluit
Brand-en explosiegevaar	Plaats van overdrukbeveiliging	Bouwbesluit
Brand-en explosiegevaar	Veiligheidstekens en blusmiddelen	Bouwbesluit
Brand-en explosiegevaar	gevarezone-indeling met betrekking tot ontploffingsgevaar.	ATEX 137 en Nederlandse praktijkrichtlijn 7910-1
Brand-en explosiegevaar	Onderhoud en keuring	Activiteitenbesluit H3

	WKK	
Brand-en explosiegevaar	Biogasopslag	ATEX
Brand-en explosiegevaar	Vloeibaar biogasopslag, keuring	PED, Warenwetbesluit drukapparatuur, ver- gunning conform PGS 33-1

Bijlage 6 Raad van State uitspraken co-vergisting

Niet uitputtend.

Uitspraak 201302389/1/R4 en 201302390/1/R4

DATUM VAN UITSPRAAK

woensdag 19 maart 2014

TEGEN

de raad van de gemeente Eemmond

PROCEDURESOORT

Eerste aanleg - meervoudig

RECHTSGEBIED

Ruimtelijke-ordeningskamer - Bestemmingsplannen Groningen

wonen op een afstand van ten minste 500 meter van het bestreden plandeel met de bestemming "Bedrijf - Agrarisch be/verwerkingsbedrijf" en de aanduiding "specifieke vorm van bedrijf - co-vergistingsinstallatie", waar de co-vergistingsinstallatie mag worden gerealiseerd. Vanuit hun woningen hebben zij geen zicht op het betrokken perceel. Mede gelet op de aard en de omvang van de ruimtelijke ontwikkeling die op het door hen bestreden plandeel mogelijk wordt gemaakt en op de milieugevolgen die daarvan kunnen worden ondervonden, is deze afstand naar het oordeel van de Afdeling te groot om een rechtstreeks bij de bestreden besluiten betrokken belang te kunnen aannemen.

Op bedrijventerrein of bij veehouder? Vaststellen bestemmingsplan hangt in dit geval af van definitie omgevingsverordening.

Omgevingsvergunning: 1 inrichting of niet (biomassa verzamelaar en veehouderijen met vergister). In dit geval niet.

Uitspraak 201109822/1/R3

DATUM VAN UITSPRAAK

woensdag 24 juli 2013

TEGEN

de raad van de gemeente Someren

PROCEDURESOORT

Eerste aanleg - meervoudig

RECHTSGEBIED

Ruimtelijke-ordeningskamer - Bestemmingsplannen Noord-Brabant

Planmer nodig als co-vergisting is toegestaan in nieuw bestemmingsplan? Geen uitspraak hierover, want niet ontvankelijk.

De afstand van het perceel van [appellant sub 4] tot het dichtstbijzijnde plandeel met de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - covergisting", te weten die aan de Michelslaan 3, is meer dan 1 km. Niet aanneemelijk is naar het oordeel van de Afdeling dat op die afstand ruimtelijke gevolgen van deze plandelen kunnen worden ondervonden.

Uitspraak 201300042/1/R2

DATUM VAN UITSPRAAK	woensdag 17 juli 2013
TEGEN	de raad van de gemeente Ede
PROCEDURESOORT	Eerste aanleg - meervoudig
RECHTSGEBIED	Ruimtelijke-ordeningskamer - Bestemmingsplannen Gelderland

7. [appellant sub 1] en anderen en [appellant sub 2] betogen dat het plan zal leiden tot een onaanvaardbare aantasting van hun woon- en leefklimaat. Volgens hen is onvoldoende rekening gehouden met hun belangen. [appellant sub 1] en anderen vrezen voor stankhinder, geluidhinder, gezondheidsproblemen ten gevolge van het vrijkomen van giftige gassen en ontploffingsgevaar.

Appellanten eisen een RIVM advies. DLG zou niet kundig zijn. Verworpen. Raad heeft VNG brochure gebruikt naast DLG advies: goedgekeurd.

7.4. Verder heeft de initiatiefnemer ter zitting uitgelegd dat het mestvergistingssysteem is afgesloten en dat een affakkelininstallatie zal worden gerealiseerd om eventuele druk op het systeem weg te nemen. In de door [appellant sub 1] en anderen overgelegde algemene rapporten ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat deze en de andere door DLG voorgestelde technische maatregelen die in het kader van de omgevingsvergunning zullen worden voorgeschreven op voorhand onvoldoende zullen zijn om de risico's en overlast ten gevolge van de voorziene mestvergister te beperken. Gelet op hetgeen omtrent het DLG-advies en de VNG-brochure hiervoor is overwogen is de Afdeling dan ook van oordeel dat de raad in redelijkheid heeft kunnen stellen dat de voorziene mestvergister geen onaanvaardbare geluid- en geurhinder met zich zal brengen. Voorts heeft de raad zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat het plan niet leidt tot onaanvaardbare gezondheidsrisico's en ontploffingsgevaar. Het betoog faalt.

Bijlage 7 Klachten mestvergisting in het land

Brabant Noord

In onze regio co-vergisters. Veel klachten (uiteraard afhankelijk van typering omgeving) over met name geur, maar ook geluid. Op enkele locaties minimaal klachten bij andere (bijvoorbeeld gelegen op een industrieterrein met woningen) een aantal keer per week een klacht.

Qua bezwaren, wederom afhankelijk van typering omgeving. Maar er worden zeker bezwaren ingediend.

Mijn reactie richt zich op het bezwaar bij vergunningen:

Ik heb het idee dat het bezwaar afhankelijk is van waar de vergister ligt. Mijn ervaring is dat bij biovergisters welke gelegen zijn in het buitengebied minder (of geen) bezwaar ingediend wordt dan bij een vergister welke gelegen is nabij een dorpskern.

Noord-Limburg

wij hebben 2 covergisters in onze gemeente. Een valt onder BG van de provincie. In een ver verleden waren hier wel geurklachten, zienswijzen etc., maar laatste jaren niets meer vernomen, omdat de vergister niet in gebruik is.

De 2e had in verleden ongeveer 2 keer per jaar geurklachten. Met name door calamiteiten, begrijp ik van toezichthouder. In 2014 geen klachten meer. Maar op recente veranderingsvergunning geen zienswijzen.

We hebben enkele covergisters (3 grote) binnen onze gemeente waar we in het verleden best veel klachten over hebben gehad, meestal dezelfde locatie! Met name geur- of stankklachten, die werden veroorzaakt vanuit verschillende problemen, zoals technische mankementen, het ontbreken van wassers of achterstallig onderhoud.

Op dit moment is het al weer een tijdje rustig aan het "front".

In de gemeente staat een grote co vergistingsinstallatie (is van bevoegd gezag gemeente over gegaan naar de provincie). In de opstart fase waren grote problemen met het hygiëniseren van drijfmest. Dit is de in onze regio de meest toegepaste vervolgstap zodat het digistaat geëxporteerd kan/mag worden.

Probleem was een enorme stankoverlast bij het vullen van de tank met nog op te warmen digistaat. Hierbij kwam de inhoud van de tank (circa 7 m³) lucht vrij. Het probleem is inmiddels opgelost door deze lucht door een biofilter (hout bed) te leiden.

Brabant Zuid

Bij enkele co-vergisters komen klachten voor met betrekking tot geur. Onder andere in de opstartfase bij het inregelen van de installatie. Recent hebben klachten met betrekking tot een co-vergister in deze regio gespeeld.

Gelderse Vallei

Wij hebben geen klachten, enkel tijdens een procedure toen een groep bezig was met het opzetten van een regionale vergister. Dat is uiteindelijk ook niet gelukt voor zover ik weet.

Ook in hebben we nog geen ervaring met mestvergisters. Er zijn wel plannen maar er draait nog geen enkele.

Noord – Utrecht

Nog nooit aan de hand gehad.

West-Holland

Even een korte reactie. Ik heb een bij mij bekende co-vergister bekeken:

2010: 1 geurklacht (mestgeur, waarschijnlijk door uitrijden mest en niet de vergister of co=producten)

2011: 8 geurklachten:

1 geuroverlast volgens klager te relateren aan bedrijf, onbekend welke geur

3 laag kwaliteit gas, is uitgestoten, mogelijk H2S geur. Daarnaast nog uienlucht

4 klachten over rotte uien

2013: 1 geurklacht: vergistingslucht

2014: 1 calamiteit: gesprongen mestbassin

Midden Holland

Bij ons in het gebied zijn er geen biovergisters, mono, covergisters of ander mestbewerking en mestverwerking.

Dus ook geen klachten, zienswijze, bezwaren, etc.